

Notat

Til Leif Johannes Jensen, Hjørring Kommune
Kopi til Indtast Kopi til
Fra Arne Lund Kristensen
Sagsnr./Dok.nr. 2016-016784 / 2016-016784-18

Jobcenter Sekretariat
Familie- og
Beskæftigelsesforvaltningen
Sønderbro 12
9000 Aalborg

Init.: JOA

22-11-2017

Kommentar til punkt 8. på dagsordenen til KAUE-møde fredag den 24. november 2017

I dette notat er Aalborg Kommunes kommentar til punkt 8. "Opfølgning på regeringens udspil til forenkling af LAB-loven".

Regeringens udspil "Mere frihed. Mindre bureaukrati. Alle skal med" til forenkling af beskæftigelsesindsatsen er til dels baseret på KL's udspil om at reducere på antallet af proceskrav samt at harmonisere reglerne på tværs af målgrupper.

Der er som sådan tale om et godt udspil til en mere enkel beskæftigelseslovgivning, idet forenklingsforslagene vil medføre

- Flere ens regler på tværs af målgrupper
- Kravene til de ledige bliver mere meningsgivende
- Flere digitale løsninger for virksomhederne
- Større frihed til kommunerne

Samlet set bliver lovgivningen mere enkel og dermed mere forståelig for borgerne – især når de skifter målgruppe - og for virksomhederne, som er i kontakt med hele beskæftigelsessystemet.

Men for jobcentret og for hele administrationen af beskæftigelsesområdet er der desværre ikke tale om et epokegørende udspil, idet forslagene samlet set vil have ganske minimal administrativ betydning.

Jobcenter Aalborg har udarbejdet en oversigt over forslagene og samtidig lavet en vurdering af forslagenes betydning for administrationen i jobcentret. Oversigten er vedlagt som bilag.

Det er Aalborg Kommunes overordnede vurdering, at Regeringens udspil vil lette administrationen af beskæftigelsesområdet, men slet ikke i det omfang, som såvel KL som Regeringen peger på.

Problemet er at der ikke ændres generelt på de administrative krav og opgaver til dokumentation, blanketter, registrering mv. og der ændres ikke på antallet af målgrupper.

Hvis der skal være tale om en reel forenkling af beskæftigelsesområdet kræver det en samlet forenkling på tværs af beskæftigelses- og ydelsessystemet.

Der er behov for færre målgrupper og ikke mindst færre undermålgrupper/kontaktgrupper. Det er særligt ydelsessystemet, som er den overordnede barrierer for at forenkle beskæftigelsesområdet.

KL har hidtil haft berøringsangst i fht. at pege på behovet for at røre ved ydelsesområdet og problemet med såvel KL's udspil som Regeringens udspil er, at forenklingseffekten af forslagene er blevet pustet op til dimensioner, som slet ikke står mål med virkeligheden.

Det skal også ses i sammenhæng med, at der i Regeringens udspil er forslag, som vil medføre øgede opgaver i jobcentret. Denne problemstilling omtales senere i notatet.

Regeringen har givet vis ikke lavet en egentlig beregning af forenklingseffekten, men blot konstateret at udspillet indebærer, at kommunerne bliver aflastet for administrative opgaver svarende til knap 1.000 fuldtidsansatte og 500 mio. kr.

Problemet er, at KL i forbindelse med lanceringen af eget udspil til forenkling af lovgivningen har oversolgt det økonomiske potentiale. Regeringen har, som nævnt, givet vis ikke lavet en konkret effektberegning, men blot lagt sig op af KL's meget optimistiske vurdering. Det hænger KL og kommunerne så på nu.

KL har været hurtigt ude at rose Regeringens udspil og nævnt, at man er *"enig med regeringen i, at der er et potentiale for at frigøre nogle økonomiske ressourcer ved hjælp af ambitiøs forenkling af lovgivningen. Men det kræver en nærstudering af udspillet og en drøftelse med regeringen, før KL kan vurdere det præcise omfang"*.

Det er uholdbart for kommunerne, hvis ikke KL går i rette med Regeringens vurdering af det økonomiske besparingspotentiale ellers risikerer kommunerne, at staten medtager det økonomiske potentiale i det kommende moderniserings- og effektiviseringsprogram og så bliver beskæftigelsesområdet presset i de kommunale forhandlinger om realisering af moderniserings- og effektiviseringsgevinsten i forbindelse med forhandlingerne omkring budget 2019.

Hvis besparelsen skal realiseres i Aalborg Kommune vil det svare til ca. 37 fuldtidsansatte i Aalborg og en besparelse på ca. 19 mio. kr.

Der kan umuligt opnås en effektiviseringsgevinst af dette omfang, idet langt de fleste forenklingsforslag vedrører ganske få borgere og samt begrænsede antal situationer og dermed også ganske få ansatte i jobcentret.

Hvis besparelsen alligevel realiseres vil det medføre en serviceforringelse på beskæftigelsesområdet, som i værste tilfælde vil få betydning for beskæftigelseseffekten og dermed også for antallet af borgere på offentlig forsørgelse, hvilket igen vil påvirke kommunens økonomi.

Vurdering af enkelte af forenklingsforslagene

I det følgende er der kort lavet en vurdering af nogle af forenklingsforslagene.

Det er godt, at der i begyndelsen af 2018 kommer et *udspil omkring sanktioner*, idet der er tale om ganske komplicerede regler. Udspillet kommer forhåbentlig frem til en harmonisering og dermed ens regler på tværs af målgrupper.

Det er godt, at *kontaktforløbet bliver mere ensrettet* på tværs af målgrupper, men det medfører også - så vidt vi kan se - flere samtaler, som jo vil være en meropgave for jobcentre. Problemet er at der for alle målgrupper sættes et krav om minimum 4 samtaler indenfor de første 6 måneder. Det er for nogle målgrupper en udvidelse i fht. nuværende regler.

Det er også godt, at der sker en harmonisering af *reglerne omkring varighed af virksomhedspraktik*. Men varighedsbegrænsningen vil blive reduceret for nogle af de jobparate kontanthjælpsmodtagere og uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere, hvilket enten vil reducere antallet af ledige i virksomhedspraktik eller vil medføre øgede opgaver for virksomhedskonsulenterne, idet der skal oprettes flere virksomhedspraktikker ved flere virksomheder. Særligt i fht. de nye flygtninge, som er jobparate, vil varighedsbegrænsningen blive en barriere i integrationsindsatsen og medføre en større ekstraopgave for jobcentre. Stramningen vil også påvirke virksomhederne, idet 4 ugers praktik er ganske kort tid. Reglen om 4 uger burde kun gælde for forsikrede ledige.

Det er som sådan udmærket, at *refusionen på kommunens udgifter til aktivering afskaffes* og at kommunernes udgifter til aktivering fremover finansieres udelukkende via bloktilskud. Men i og med, at staten forventer en såkaldt adfærdsregulering og tilhørende besparelse vil kommunernes bloktilskud

blive reduceret med 870 mio. kr., hvilket svarer til at Aalborg Kommune mister ca. 32 mio. kr. til aktiveringsindsatsen.

Problemet er at forenklingsforslaget er anvendt til at være medfinansierende på erhvervs- og iværksætteraftalen, som for nylig blev indgået mellem flere af folketingets partier.

KL har været ude at rose Regeringen for initiativet uden at problematisere, at dette vil påvirke kommunernes aktiveringsindsats overfor de ledige, som på landsplan vil blive reduceret med 870 mio. kr. Det er naturligvis ikke særligt hensigtsmæssigt.

Regeringen skriver i udspillet: *"Vi forventer, at kommunerne tager ansvar og løfter opgaven, så borgerne får en indsats, der kan bringe dem i job, og at ingen borgere overlades til passiv forsørgelse"*. Det hænger naturligvis ikke sammen med initiativet omkring afskaffelse af den statslige refusion, som netop vil medføre en forholdsvis markant nedgang i aktiveringsindsatsen.

Opsamling/samlet vurdering

- Der er tale om et godt udspil fra Regeringen, som vil forenkle beskæftigelseslovgivningen.
- Der er ikke tale om et epokegørende tiltag, som "rydder op i junglen af regler".
- Forenklingen vil primært være til glæde for borgerne og virksomhederne, idet lovgivningen bliver mere forståelige og gennemskuelig særligt fordi, at reglerne på tværs af målgrupper bliver harmoniseret.
- Der er ingen sammenhæng mellem forenklingsforslagene og opgørelsen af besparelspotentialet på 1.000 stillinger i jobcentrene.
- Der er forslag, som indebærer flere opgaver for jobcentret særligt hvad angår kontaktføløbet og samtaler med borgerne, så det samlet set er vurderingen, at der ikke vil være nogen nævneværdig administrativ lettelse for jobcentrene.
- Regeringens udspil er forenklerende på tilbudssiden, som har været tiltrængt, men der er en problemstilling omkring varighedsbegrænsning af virksomhedspraktik.
- Hvis beskæftigelsesområdet reelt skal forenkles kræver det en samlet forenkling på tværs af beskæftigelses- og ydelsessystemet, så antallet af målgrupper og ikke mindst ydelsestyper reduceres.
- KL har generelt været for positive både i fht. initiativet omkring afskaffelse af den statslige refusion på aktivering og i fht. Regeringens samlede afbureaukratiseringsudspil.
- KL bør "tage arbejdshandskerne på" og gå i dialog med Regeringen/Beskæftigelsesministeriet mhp. at det økonomiske besparelspotentiale bliver markant neddrolet.